

پیش بینی رضایتمندی زناشویی بر مبنای صمیمیت در زنان متأهل دانشگاه علوم تحقیقات تهران

شهرزاد زندی^۱، قربان فتحی اقدم^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران ایران

^۲ استاد یار دانشگاه آزاد واحد ابهرایران

نویسنده مسئول:

شهرزاد زندی

چکیده:

وضعیتی است که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس خوشبختی و رضایت از همدیگر دارند. روابط رضایت بخش در بین زوجین از طریق علاقه ای متقابل، میزان مراقبت از همدیگر و پذیرش و تفاهم یکدیگر قابل تشخیصی است « حالتی از نزدیکی و ارتباط آگاهانه که همراه با شناخت در دوستی می باشد. در روابط زناشویی صمیمیت را می توان عدم وجود تعارضات جدی، داشتن احساس خوب نسبت به رابطه و ابراز عواطف دانست » (عالمی، ۱۳۸۹). هدف: پیش بینی رضایتمندی زناشویی بر مبنای صمیمیت در زنان متأهل دانشگاه علوم تحقیقات تهران روش: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری شامل کلیه کلیه دانشجویان زنان متأهل دانشکده علوم انسانی دانشگاه علوم تحقیقات استان تهران می باشد است. که در سال ۹۵-۹۶- مشغول به تحصیل بوده اند. که بر اساس آخرین آمار تعداد این ۱۲۰ متأهل مشغول به تحصیل می باشند. که نمونه ای به حجم ۹۲ دانشجوی زن متأهل که با بکارگیری جدول مورگان. از از روش نمونه گیری تصادفی ساده متناسب با حجم جامعه انتخاب شد. به منظور سنجش متغیرهای مورد استفاده از سه پرسشنامه، رضایتمندی زناشویی، صمیمیت استفاده گردید یافته ها: مقدار احتمال در رابطه بین صمیمیت و رضایتمندی زناشویی برابر با ۰/۰۰۱ می باشد که از سطح معناداری ۰/۰۵ کمتر می باشد، بنابراین بین متغیر صمیمیت و رضایتمندی زناشویی همبستگی معناداری وجود دارد و میزان همبستگی بین متغیر وابسته (رضایتمندی زناشویی) و متغیر مستقل (صمیمیت زناشویی) می باشد. این همبستگی به میزان ۷۴ درصد می باشد که گویای تاثیر بسزایی است که صمیمیت بر رضایتمندی زناشویی دارا می باشد نتیجه گیری: رضایت مندی زناشویی و صمیمیت با یکی دیگر هخوانی دارند و یک دیگر را پوشش می دهند

کلید واژه ها: رضایت مندی زناشویی، صمیمیت در زنان متأهل

مقدمه :

صمیمیت یک عامل زمینه ساز مناسب برای رشد سایر اعضای خانواده و نیز یک عامل بازدارنده در برابر انحرافات و آسیب هایی است که خانواده را تهدید می کنند. قطعاً زوجینی که روابط خوبی دارند و از صمیمیت لازم در روابط خود برخوردارند، از کنار یکدیگر بودن لذت می برند و احساس آرامش می کنند می توانند این آرامش را به فرزندان خود هم منتقل کنند و از نشاط و کارایی اجتماعی بهتری برخوردار باشند، این احساس رضایت و شادابی را به سایر فعالیت های خارج از منزل منتقل می کنند (حیدری و اقبال ۱۳۸۹). اهمیت صمیمیت در ازدواج و روابط بین زوجین تا حدی است که خداوند در قرآن آن را یکی از مهم ترین کارکردهای ازدواج می داند. آنجا که می فرماید: "و از نشانه های اوست که برای شما از جنس خودتان زوجی آفرید تا در کنار او آرامش یابید و بین شما الفت و مهربانی قرار داد. و در این امر ادله و نشانه ای است برای کسانی که اندیشه کنند" صمیمت اغلب به عنوان یک فرایند پویا توصیف می شود و از جمله عواملی است که کیفیت زندگی زناشویی را تحت تاثیر قرار می دهد. برای والدین و فرزندان، صمیمیت میان زن و شوهر عامل تعیین کننده ای برای داشتن ارتباطات زناشویی و خانوادگی بسیار محکم است. خود افشایی نیز برای صمیمیت زناشویی ضروری است زیرا افراد را به طور ذاتی در درک متقابل و همدلی درگیر می کند. صمیمیت یک نزدیکی، تشابه و روابط شخصی عاشقانه یا هیجانی با شخص دیگر است که مستلزم شناخت و درک عمیقی از فرد دیگر و همین طور بیان افکار و احساساتی است که نشانه تشابه با یکدیگر است. صمیمیت یک فرایند تعاملی است. محور این فرایند شناخت، درک، پذیرش، همدلی با احساسات فرد دیگر، قدردانی یا پذیرش دیدگاه منحصر به فرد دیگر از دنیاست. صمیمیت یک نیاز اساسی و واقعی انسان است، و تنها یک تمایل یا آرزو نیست (شاکرمی و همکاران ۱۳۹۳). رضایت زناشویی بر میزان سلامت روانی، جسمانی، رضایت از زندگی، موفقیت در شغل و ارتباطات اجتماعی مؤثر بوده و یکی از مهم ترین شاخص های رضایت از زندگی است. از دهه ۱۹۹۰ به بعد مطالعات علمی پیرامون رضایت زناشویی افزایش یافته و در مقایسه با یافته های علمی دهه های گذشته، حجم زیادی از این تحقیقات به جنبه های گوناگون رضایت زناشویی اختصاص یافته است. رضایت زناشویی یکی از گسترده ترین مفاهیم برای تبیین و نشان دادن میزان شادی و پایداری رابطه می باشد. رضایت زناشویی فرآیندی است که در طول زندگی زوجین به وجود می آید، زیرا لازمه آن انطباق سلیقه ها، شناخت ویژگی های شخصیتی، ایجاد قواعد رفتاری و شکل گیری الگوهای مراوده ای است. زوجینی که از نوع و سطح روابطشان راضی اند، توافق زیادی با یکدیگر دارند و زمان و مسائل مالی خودشان را به خوبی برنامه ریزی می کنند. رضایت زناشویی، نشانگر استحکام و کارایی نظام خانواده است. سعادت و سلامت خانواده به وجود ارتباطات سالم و بالنده زوجین بستگی دارد و چنانچه پایه خانواده از استحکام لازم برخوردار نباشد، پیامد منفی آن انواع مشکلات جسمی و روانی است (خواجه رسولی و همکاران، ۱۳۹۱). برخوردار از یک جامعه سالم، مستلزم وجود خانواده های سالم است و سلامت خانواده در گرو رضایت مندی زوجین از زندگی زناشویی می باشد. پژوهشگران در یک بازبینی گسترده از مدارک پژوهشی نتیجه گرفتند که رضایت مندی از زندگی زناشویی یکی از قوی ترین تعیین کننده های رضایت عمومی از زندگی برای بزرگسالان است و این امر در مورد طیف وسیعی از فرهنگ ها صدق می کند و بی تردید رضایت عمومی از زندگی برای بزرگسالان با سلامت روانی جامعه مرتبط می باشد ذکر این نکته ضروری است که ثبات زندگی زناشویی لزوماً به معنای رضایتمندی زناشویی نیست. برخی از ازدواج ها بسیار با ثباتند در حالی که زوجین سطوح پایین رضایت زناشویی و گسستگی را تجربه می کنند (ساسان نژاد، ۱۳۹۲). در پژوهش های انجام شده در باب میزان رضایت از زندگی زناشویی در داخل، برخی به این نتیجه رسیده اند که وضعیت اشتغال زنان (خانه دار یا شاغل بودن)، میزان تحصیلات زنان شاغل و خانه دار در زندگی زناشویی، سرمایه و امکانات اقتصادی، وجود رضایت و موافقت والدین با میزان رضایت از زندگی زناشویی زنان رابطه معنادار دارند. در بررسی رابطه بین قدرانی و حمایت همسر و رضایت زناشویی بر روی زوجین شاغل مشخص شد که قدرانی و حمایت همسر با رضایت مندی زناشویی ارتباط مثبتی دارد و این امر در میان زنان در مقایسه با مردان بیشتر وجود دارد. بنا به گزارش جامعه شناسان و روان شناسان در سال های اخیر احساس امنیت، آرامش و روابط صمیمانه میان زنان و مردان به سستی گراییده است و خانواده ها به گونه ای فزاینده با نیروهای ویرانگر رو به رو شده اند. افزایش طلاق و کشمکش های خانوادگی نه تنها اساس خانواده ها را تهدید می کند بلکه تهدیدی جدی برای جامعه و نظام های اجتماعی می باشد، چرا که تربیت نسلی سالم و برخوردار از سلامت روان که بتواند مسئولیت آینده جامعه را بر دوش بکشد، در محیطی که آرامش و امنیت از آن رخت بر بسته باشد، میسر نمی گردد بسیاری از ناهنجاری های روانی و رفتاری انسانها در خانواده ریشه دارد و در عین حال بسیاری از پیشرفت های بشر نیز از خانواده نشأت می گیرد. خانواده می تواند کانون التیام همه ی زخم های اعضایش باشد و در مقابل می تواند کانون ایجاد زخم های عمیق در آنها باشد. کسی که ازدواج می کند انتظار دارد زندگی او با خوشبختی و رضایت همراه شده و از هر لحظه زندگی خود لذت ببرد. از این رو، آنچه از خود ازدواج مهم تر است، موفقیت در ازدواج یا رضایتمندی در بین زوجین است (مردی، ۱۳۹۳). پژوهش ها نشان داده اند که متغیرهای متعدد مانند محبت، تعهد، اعتماد متقابل، احترام، حمایت، وفاداری، علائق مشترک، درک متقابل، صمیمیت، نگران یکدیگر بودن و توجه کردن، مبادله متقابل احساسات و افکار و تجربیات و ارتباط مؤثر با رضایت زناشویی رابطه دارند. بیان عواطف،

میزان صمیمیت زوجین را افزایش می دهد و یکی از عوامل اصلی در تمایز زوج های راضی از ناراضی محسوب می شود. پژوهش های انجام شده در زمینه رضایت زناشویی نشان می دهند که صمیمیت متغیری مهم و تعیین کننده در میزان رضایت زوجین است (بشارت، ۱۳۹۱). با توجه به مطلب فوق در این پژوهش به دنبال این پاسخ هستیم که ببینیم: آیا تاب آوری، قابلیت پیش بینی رضایتمندی زناشویی زنان متأهل را دارد

- طرح پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است در این نوع پژوهش به توصیف روابط بین متغیر ها در زمان حال پرداخته می شود.

جامعه آماری پژوهش، نمونه و روش نمونه گیری:

جامعه آماری، کلیه دانشجویان زنان متأهل دانشکده علوم انسانی دانشگاه علوم تحقیقات استان تهران می باشد. که در سال ۹۵-۹۶ مشغول به تحصیل بوده اند. که بر اساس آخرین آمار تعداد این ۱۲۰ متاهل مشغول به تحصیل می باشند از جامعه آماری پژوهش؛ نمونه ای به حجم ۹۲ دانشجویان زن متأهل که با بکارگیری جدول مورگان انتخاب شد. و به منظور نمونه گیری نیز پس از برآورد حجم نمونه از روش نمونه گیری تصادفی ساده متناسب با حجم جامعه استفاده گردید. از دانشکده های مختلف دانشگاه علوم تحقیقات تهران، دانشکده علوم انسانی دانشکده روانشناسی انتخاب شد و از بین کل دانشجویان روانشناسی دانشجویان متأهل انتخاب و سپس از بین متاهلین نیز حجم نمونه ای ۹۲ نفری انتخاب گردید

روند اجرای پژوهش ابزار پژوهش:

* پرسشنامه رضایت زناشویی

از طریق پرسش نامه رضایت زناشویی- فرم بلند انریچ بدست می آید. پرسش نامه انریچ (فرم بلند) یک ابزار ۱۱۵ سوالی است که برای ارزیابی زمینه های بالقوه مشکل را یا شناسایی زمینه های قوت و پرباری رابطه زناشویی بکار می رود. همچنین از این پرسش نامه برای تشخیص زوج هایی استفاده می شود که نیاز به مشاوره و تقویت رابطه خود دارند. در این پرسش نامه برای هر یک از سوال های این پرسش نامه ۵ گزینه منظور شده است. گزینه سوال ها عبارتند از خیلی زیاد، زیاد، در حد متوسط، کم و خیلی کم، بجز سوال های ۹۶ تا ۱۱۵ که برای آن ها گزینه های همیشه، اغلب اوقات، نمی دانم، خیلی کم و هیچ وقت اختیار شده است. نمره گذاری سوال ها به صورت ۴، ۳، ۲، ۱ و ۰ است. لذا حداکثر نمره آزمودنی در این پرسش نامه برابر با ۴۶۰ است. نمره بالاتر نشانه رضایتمندی بیشتر زناشویی است. پاسخ نامه به صورت یک برگ جدا در اختیار آزمودنی ها قرار می گیرد. ضرایب آلفای پرسش نامه انریچ در گزارش اولسون، فورنیر و دراکمن (۱۹۸۹) برای خرده مقیاس های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزندپروری خانواده و دوستان، نقش های مساوات طلبی به ترتیب از این قرار است: ۰/۹۰، ۰/۸۱، ۰/۷۳، ۰/۶۸، ۰/۷۵، ۰/۷۴، ۰/۷۶، ۰/۴۸، ۰/۷۷، ۰/۷۲ و ۰/۷۱. ضریب همبستگی پرسش نامه انریچ با مقیاس های رضایت خانوادگی از ۰/۴۱ تا ۰/۶۰ و با مقیاس های رضایت زندگی از ۰/۳۲ تا ۰/۴۱ است که نشانه روایی سازه آن است. کلیه خرده مقیاس های پرسش نامه انریچ زوج های راضی و ناراضی را متمایز می کند و این نشان می دهد که این پرسش نامه از روایی ملاک خوبی برخوردار است (بیرامی و همکاران، ۱۳۹۱)

* پرسشنامه صمیمیت

پرسش نامه صمیمیت تامپسون و واکر^۱ (۱۹۸۳) یک ابزار ۱۷ سوالی است که برای سنجیدن مهر و صمیمیت تنظیم شده است. این پرسش نامه توسط اعتمادی برای تعیین میزان اعتبار مورد ارزیابی قرار گرفت. این مقیاس توسط ثنائی (۱۳۷۹) ترجمه شد. برای تعیین روایی محتوی و صوری ابتدا پرسش نامه توسط ۱۵ نفر از اساتید مشاوره و ۱۵ نفر زوج بررسی شده و روایی صوری و محتوای آن تأیید شد (اعتمادی، ۱۳۸۴). همچنین خزاعی (۱۳۸۶) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود از طریق اجرای همزمان با پرسش نامه باگاوروزی و برآورد ضریب همبستگی آن ۸۲ درصد محاسبه کرده است و در سطح ۰/۰۱ معنی دار بود که نشان دهنده روایی ملاکی برای این مقیاس است. اعتمادی در پایان نامه دکتری روی ۱۰۰ زن و شوهر در اصفهان که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند اجرا کرد. ضریب پایایی کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۶ بدست آمد و حاکی از پایایی قبول پرسش نامه بود. خزاعی (۱۳۸۶) نیز پایایی کل را ۰/۸۵ بدست آورد. نمره آزمودنی در این پرسش نامه از طریق جمع نمرات سؤالات و تقسیم آن بر عدد ۱۷ حاصل می شود. دامنه نمرات بین ۱ تا ۷ است که

¹ Thompson&Walker

نمره بالاتر نشانه صمیمیت بیشتر است. قبل از اجرای پژوهش این پرسش نامه توسط پژوهش گر به مدت دو هفته به ۳۰ زن و شوهر برای تعیین پایایی ارائه شد. پایایی این پرسش نامه توسط پژوهش گر با استفاده از آلفای کرونباخ /۰۸۹ بدست آمد (ثنایی و همکاران، ۱۳۸۷).

روش تجزیه و تحلیل داده:

در پژوهش حاضر از هر دونوع آمار توصیفی و استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده می شود. بدین صورت که پس از استخراج داده های پرسشنامه؛ ابتدا جهت بررسی های جمعیت شناختی از روش های توصیفی در مورد متغیر های مورد مطالعه استفاده و سپس برای پاسخگویی به سوالات پژوهش از آمار استنباطی بهره گرفته شد. روش آماری مورد استفاده در این پژوهش آمار توصیفی شامل فراوانی؛ درصد؛ میانگین؛ انحراف معیار و آمار استنباطی شامل می باشد. استنباطی شامل پیروسون و رگرسیون گام به گام می باشد، تمامی تحلیل ها به کمک نرم افزار SPSS¹⁷ انجام خواهد شد.

یافته ها آمار استنباطی: تجزیه و تحلیل فرضیه پژوهش

آزمون ضریب همبستگی پیروسون

این آزمون به بررسی وجود همبستگی بین دو متغیر و تعیین میزان این ضریب می پردازد. (همبستگی معناداری وجود دارد: VS H1: همبستگی معناداری وجود ندارد: H0)

جدول ۱ ماتریس همبستگی

متغیر	رضایتمندی زناشویی	صمیمیت
رضایتمندی زناشویی	۱	۰/۷۳۴
صمیمیت زناشویی	۰/۷۳۴	۱

تمامی ضرایب در سطح معناداری ۰/۰۵ معنادار می باشند.

فرضیه اول: بین صمیمیت زناشویی با رضایتمندی زناشویی در زنان متأهل رابطه وجود دارد

مقدار احتمال در رابطه بین صمیمیت و رضایتمندی زناشویی برابر با ۰/۰۰۱ می باشد که از سطح معناداری ۰/۰۵ کمتر می باشد، بنابراین بین متغیر صمیمیت و رضایتمندی زناشویی همبستگی معناداری وجود دارد. این همبستگی مستقیم (بدلیل مثبت بودن علامت ضریب پیروسون) و به میزان ۰/۷۳۴ می باشد. با توجه به نتایج بالا می توان اذعان داشت که هر چه میزان صمیمیت بالاتر باشد، رضایتمندی زناشویی نیز به تبع آن بالاتر می باشد. به این ترتیب فرضیه دوم تحقیق نیز تایید و طبق آن مشخص گردید که صمیمیت با رضایتمندی زناشویی رابطه معنی داری دارد. مقدار احتمال در رابطه بین صمیمیت و قدرت تاب آوری برابر با ۰/۰۰۱ می باشد که از سطح معناداری ۰/۰۵ کمتر می باشد، بنابراین بین متغیر صمیمیت و قدرت تاب آوری همبستگی معناداری وجود دارد. این همبستگی مستقیم (بدلیل مثبت بودن علامت ضریب پیروسون) و به میزان ۰/۷۲۳ می باشد. با توجه به نتایج بالا می توان اذعان داشت که هر چه قدرت تاب آوری بالاتر باشد، صمیمیت زناشویی نیز به تبع آن بالاتر می باشد.

رگرسیون خطی چندگانه

در این قسمت به بررسی میزان پیش بینی رضایتمندی زناشویی توسط متغیرهای صمیمیت و تاب آوری با استفاده از رگرسیون پرداخته شده است. محقق در صورتی می تواند از رگرسیون خطی استفاده کند که شرایط زیر فراهم شده باشد:

۱- متغیر وابسته دارای توزیع نرمال باشد. ۲- بین خطاها همبستگی وجود نداشته باشد. ۳- بین متغیرهای مستقل همبستگی وجود نداشته باشد (دارای هم خطی نباشند).

برای بررسی شرط اول از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شده است و طی آن مشخص گردید که متغیرهای تحقیق دارای توزیع

نرمال بوده اند در این قسمت شرط دوم، یعنی همبسته نبودن خطاها را بررسی شده است. برای انجام این مهم از آزمون دوربین واتسون^۲ استفاده شده است: چنانچه آماره دوربین واتسون در بازه ۱/۵ و ۲/۵ قرار گیرد، فرض صفر (عدم همبستگی بین خطاها) پذیرفته می شود و در غیر این صورت فرض صفر رد می شود. (همبستگی بین خطاها وجود دارد)

در این قسمت برای تسریع در عملیات تجزیه و تحلیل این آماره را با استفاده از نرم افزار SPSS به دست آورده ایم که مقدار ۱/۷۶۹ می باشد. همانطور که گفته شد چون این مقدار در بازه ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، لذا عدم وجود همبستگی بین خطاها رد نمی شود و می توان از رگرسیون استفاده نمود. در نهایت به بررسی آخرین شرط برای اجرای رگرسیون می پردازیم: هم خطی وضعیتی است که نشان می دهد یک متغیر مستقل تابعی از سایر متغیرهای مستقل است. اگر هم خطی در رگرسیون بالا باشد، به این معنی است که بین متغیرهای مستقل همبستگی بالایی وجود دارد و ممکن است مدل دارای اعتبار نباشد (علیرغم بالا بودن ضریب تعیین). در این قسمت نیز برای بررسی هم خطی از نرم افزار SPSS استفاده می کنیم. نتیجه شامل دو خروجی می باشد که در زیر به تحلیل آن ها می پردازیم:

جدول ۲ مقادیر حاصله از آزمون هم خطی متغیرها

متغیر	تولرانس	عامل تورم واریانس	مقادیر ویژه	شاخص وضعیت
صمیمیت	۰/۹۲۱	۱/۰۰۱	۲/۹۲۶	۲

در خروجی اول مقادیر تولرانس و عامل تورم واریانس^۳ نمایش داده شده است. هر چه مقدار تولرانس کم باشد اطلاعات مربوط به متغیرها کم بوده و مشکلاتی در استفاده از رگرسیون ایجاد می شود. عامل تورم واریانس نیز معکوس تولرانس بوده و هر چقدر افزایش یابد باعث می شود واریانس ضرایب رگرسیون افزایش یافته و رگرسیون را برای پیش بینی نامناسب می کند.

خروجی بعدی به ترتیب مقادیر ویژه و شاخص وضعیت را نمایش می دهد. مقادیر ویژه نزدیک به صفر نشان می دهد همبستگی داخلی پیش بینی ها زیاد است و تغییرات کوچک در مقادیر داده ها به تغییرات بزرگ برآورد ضرایب معادله رگرسیون منجر می شود. شاخص های وضعیت با مقدار بیشتر از ۱۵ نشان دهنده احتمال هم خطی بین متغیرهای مستقل می باشد و مقادیر بیشتر از ۳۰ بیانگر مشکلات جدی در استفاده از رگرسیون در وضعیت موجود در آن است. همان طور که مشاهده می شود در این مسئله تمامی مقادیر ویژه از صفر فاصله دارند و شاخص های وضعیت نیز کمتر از ۱۵ می باشند. بنابراین هم خطی قابل توجهی بین متغیرهای مستقل وجود ندارد. به این ترتیب هر ۳ شرط ذکر شده برای انجام رگرسیون برقرار می باشد.

پس از بررسی مفروضات رگرسیونی و برقرار شدن تمامی شروط لازمه آن، در این قسمت مدل رگرسیون خطی برای بررسی مقدار پیش بینی رضایت مندی توسط تاب آوری برآزش گردیده است.

فرضیه دوم : ابعاد صمیمیت زناشویی ، توانایی پیش بینی رضایتمندی زناشویی در زنان متأهل را دارد

در جدول اول که نشان دهنده خلاصه ای از مدل رگرسیونی می باشد، ستون ضریب همبستگی چندگانه بیان کننده میزان همبستگی بین متغیر وابسته (رضایتمندی زناشویی) و متغیر مستقل (صمیمیت زناشویی) می باشد. این همبستگی به میزان ۷۴ درصد می باشد که گویای تاثیر بسزایی است که صمیمیت بر رضایتمندی زناشویی دارا می باشد. ستون ضریب تعیین بیان کننده مقدار پیش بینی متغیر وابسته توسط متغیر مستقل می باشد. یعنی با دقت ۵۵ درصد می توان رضایتمندی زناشویی را از روی صمیمیت زناشویی پیش بینی نمود.

جدول ۳ خلاصه مدل رگرسیونی

ضریب همبستگی چندگانه R	ضریب تعیین R ²	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار تخمین
۰/۷۴۳	۰/۵۵	۰/۴۹۹	۱/۱۰۹

^۲ - Durbin-Watson d Test

^۳ - Variance Inflation Factor

جدول دوم نشان دهنده تحلیل واریانس رگرسیون به منظور بررسی وجود رابطه خطی بین متغیر مستقل و وابسته است. در خروجی زیر مقدار احتمال کمتر از ۰/۰۵ می باشد لذا بیانگر آن است که متغیر مستقل دارای رابطه خطی با متغیر وابسته است و بنابراین مدل رگرسیونی برازش شده معنی دار می باشد.

جدول ۴ تحلیل واریانس رگرسیون

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربع	مقدار F	مقدار احتمال
رگرسیون	۱۷۲۲/۰۱۸	۱	۱۷۲/۲۰۲	۱۴/۶۶۵	۰/۰۰۱
باقیمانده	۷۵۱/۵۰۲	۹۸	۱۱/۷۴۲	-----	-----
مجموع	۲۴۷۳/۵۲۰	۹۹	-----	-----	-----

در جدول سوم که به جدول ضرایب معروف است، ضریب متغیر مستقل و میزان تاثیر آن بر متغیر وابسته و همچنین بررسی معنی داری تک تک ضرایب انجام می شود. مشاهده می شود که تمامی مقادیر احتمال درج شده در جدول کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد. این امر بیانگر این مطلب می باشد که فرض تساوی ضرایب رگرسیونی با صفر رد می شود و تمامی متغیرها وارد مدل می شوند. در واقع صمیمیت زناشویی در این پژوهش بر رضایتمندی زناشویی تاثیر گذار است و آن را پیش بینی می نماید.

جدول ۵ ضرایب رگرسیون

مدل	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد شده		مقدار احتمال
	B	Std.Error	Beta	مقدار t	
ثابت	۱/۱۵۸	۵/۴۱۲	----	۲/۲۵۶	۰/۶۶۹
(۱)	۰/۷۳۲	۰/۳۵۷	۰/۵۳۰	۰/۵۵۹	۰/۰۰۱

در نهایت مشخص گردید که صمیمیت زناشویی بر رضایتمندی زناشویی تاثیر گذار است. همچنین سهم پیش بینی رضایتمندی زناشویی از روی صمیمیت ۰/۵۳ می باشد. علامت مثبت ضریب غیر استاندارد نیز نشان دهنده تاثیر مثبت صمیمیت بر رضایت مندی زناشویی می باشد. بنابراین فرضیه دوم تحقیق نیز تایید گردید و طی آن مشخص شد که: صمیمیت زناشویی، رضایتمندی زناشویی را در زنان متأهل دانشگاه علوم تحقیقات تهران پیش بینی می کند.

بحث و تفسیر یافته های پژوهش:**فرضیه ۱: بین صمیمیت زناشویی با رضایتمندی زناشویی در زنان متأهل رابطه وجود دارد**

با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون (آزمون دو دامنه، $P=0/001$ و $R=0/734$) مشخص گردید که بین متغیر صمیمیت و رضایتمندی زناشویی همبستگی معناداری وجود دارد. این همبستگی مستقیم (بدلیل مثبت بودن علامت ضریب پیرسون) و به میزان $0/734$ می باشد. با توجه به نتایج بالا می توان اذعان داشت که هر چه میزان صمیمیت بالاتر باشد، رضایتمندی زناشویی نیز به تبع آن بالاتر می باشد. به این ترتیب فرضیه دوم تحقیق نیز تایید و طبق آن مشخص گردید که صمیمیت زناشویی با رضایتمندی زناشویی رابطه معنی داری دارد. این نتایج با یافته های حاصل از تحقیقات جابری، سمیه. اعتمادی، عذرا. السادات جزایری، رضوان. سید احمدی، احمد. 1393 ؛ بیروتی، 1393 ؛ ساسان نژاد، 1392 ؛ دهقانی، فاطمه. 1391 ؛ بشارت، 1391 ؛ حیدری و اقبال، 1389 ؛ دان هام، 2008 ؛ خمسه و حسینیان، 1387 تمامی محققان فوق نیز به نوعی به این نتیجه رسیده بوده اند که صمیمیت با رضایتمندی زناشویی رابطه معنی داری دارد. دلیل این نتیجه می تواند به این علت باشد که زوجین با صمیمیت زناشویی بیشتر نسبت به یکدیگر می توانند در مواجهه با بسیاری از مسائل بدون بحث و جدل آن ها را حل نموده و با استفاده از صمیمیت موجود در بین همدیگر به مبارزه با سختی های زندگی بپردازند. همچنین این صمیمیت موجود باعث می شود که به طور کلی رابطه ای بهتر و محبت آمیز تر داشته باشند و در نهایت رضایت آن ها از زندگی مشترک افزایش یابد. نیاز به در میان نهادن، ارتباط برقرار کردن، مشارکت و تماس با یک فرد دیگر از طریق افشای عمیق مطالب مهم و مسائل معنادار فردی در مورد خود واقعی یا درونی می باشد. نیاز فرد به بیان و در میان نهادن امیدها، رویاها، خیال پردازی ها و طرح های آینده و نیز در میان گذاشتن ترس ها، نگرانی ها، شک و تردیدها، ناامنی ها، مشکلات و تعارضات درونی با همسر، هسته اصلی صمیمیت روانشناختی را تشکیل می دهد. برای ایجاد صمیمیت روانشناختی واقعی باید در رابطه امنیت وجود داشته باشد که این حالت حاصل اعتماد بین دو طرف است. زن یا شوهر برای این که بتوانند موضوعات مهم درونی خود را با یکدیگر در میان بگذارند باید بدون ترس از ارزیابی شدن، مورد قضاوت قرار گرفتن، شرمندگی شدن، مسخره شدن، تحقیر شدن، مورد اهانت قرار گرفتن و یا تنبیه شدن به خاطر خودافشایی های خود، احساس امنیت کنند (بیروتی، 1393). طبق نتایجی که فورنیر و دیگران در سال 1983 از مطالعات پیشین بدست آورده اند، می توان به اهمیت نقش این سه مقوله کلی اشاره کرد: الف) عوامل درون فردی، با مؤلفه هایی نظیر ویژگی های شخصیتی و عادات فردی، انتظارات، ایده آله ها و ارزشها. ب) مسائل بین فردی نظیر قواعد مراوده، حل تعارض، رابطه جنسی، تعهد و قواعد بین فردی پ) مسائل بیرونی نظیر رابطه با اقوام، فرزندان، والدین و دوستان و پول. از این رو یکی از هدفهای درمان اختلافات زناشویی، شناسایی، اندازه گیری و مورد تردید و اصلاح قراردادن این عوامل است که در رضایت زناشویی دخیل هستند. (روبرتس، 2010)

فرضیه ۲: ابعاد صمیمیت زناشویی، توانایی پیش بینی رضایتمندی زناشویی در زنان متأهل را دارد

با استفاده از رگرسیون خطی مشخص گردید که میزان همبستگی رگرسیونی بین صمیمیت و رضایتمندی زناشویی 74 درصد می باشد که گویای تاثیر بسزایی است که صمیمیت بر رضایتمندی زناشویی دارا می باشد. همچنین مشخص گردید که با دقت 55 درصد می توان رضایتمندی زناشویی را از روی صمیمیت پیش بینی نمود. به این ترتیب فرضیه چهارم تحقیق نیز مورد تایید قرار گرفت. لازم به ذکر است که با توجه به مثبت شدن علامت ضریب همبستگی و همچنین ضریب غیر استاندارد رگرسیون در جدول ضرایب، واضح است که تاثیر صمیمیت بر رضایتمندی زناشویی نیز مثبت می باشد، به این ترتیب که هر چه صمیمیت بیشتر باشد، رضایتمندی زناشویی و سطح آن در میان افراد افزایش می یابد. این نتایج با یافته های حاصل از تحقیقات جابری، سمیه. اعتمادی، عذرا. السادات جزایری، رضوان. سید احمدی، احمد. 1393 ؛ بیروتی، 1393 ؛ ساسان نژاد، 1392 ؛ دهقانی، فاطمه. 1391 ؛ بشارت، 1391 ؛ حیدری و اقبال، 1389 ؛ دان هام، 2008 ؛ خمسه و حسینیان، 1387 تمامی محققان فوق نیز به نوعی به این نتیجه رسیده بوده اند که صمیمیت بر رضایتمندی زناشویی تاثیر دارد. دلیل این نتیجه می تواند به این علت باشد که زوجین با صمیمت زناشویی بیشتر نسبت به یکدیگر می توانند در مواجهه با بسیاری از مسائل بدون بحث و جدل آن ها را حل نموده و با استفاده از صمیمیت موجود در بین همدیگر به مبارزه با سختی های زندگی بپردازند. همچنین این صمیمت موجود باعث می شود که به طور کلی رابطه ای بهتر و محبت آمیزتر داشته باشند و در نهایت رضایت آن ها از زندگی مشترک افزایش یابد. پراگر^۴ معتقد است که صمیمیت ابعاد عاطفی، شناختی و رفتاری^۵ دارند. بعد رفتاری شامل به اشتراک گذاشتن (کلامی و غیر کلامی) ابعاد خصوصی و شخصی زندگی است. بعد شناختی بیانگر معیارها، فرض ها و خواسته های هر یک از زوجین در مورد ارتباط

⁴ Prager⁵ Emotional, Cognitive, Behavioral

صمیمی است و درک کردن و درک شدن را تأمین می کند. بعد عاطفی، احساسات مثبتی است که زوجین در حین تعاملاتشان نسبت به خود و همسرشان دارند و منعکس کننده نیاز هر یک از زوجین به صمیمیت و ترس و نگرانی از فقدان آن است. زمینه و ظرفیت صمیمیت طبق نظر پراگر به ظرفیت هر یک از زوجین برای صمیمیت اشاره دارد و رفتارهایی مانند گوش دادن فعال، بیان همدلانه، توانایی بیان تجربیات درونی و توانایی شنیدن و درک کردن تجربیات دیگری را شامل می شود باگاروزی^۶ ابعاد صمیمیت؛ عاطفی، روان شناختی، عقلانی، جنسی، بدنی، معنوی، اجتماعی تفریحی، زیبا شناختی و صمیمیت زمانی را در روابط زوجین شناسایی کرد (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۱) طبق تعریف مذکور رضایت زناشویی در واقع نگرش مثبت و لذتبخشی است که زن و شوهر از جنبه های مختلف روابط زناشویی خود دارند. خانواده از کنش متقابل یک مرد و زن ناشی می شود که برخی شرایط قانونی را تحقق بخشیده اند و برای زناشویی خود مراسمی برگزار کرده اند و بطور کلی عمل آنها از لحاظ قانونی پذیرفته شده و به آن ازدواج اطلاق شده است. یکی از مهمترین عواملی که کارکرد مؤثر خانواده را تحت تأثیر قرار می دهد، رضایت اعضای خانواده بخصوص زن و شوهر از یکدیگر است. رضایت زناشویی یعنی انطباق بین انتظاراتی که فرد از زندگی زناشویی دارد و آنچه در زندگی خود تجربه می کند. (عامری، ۱۳۸۱).

پیشنهادهای کاربردی

- ۱- با توجه به نقش مثبت تاب آوری در رضایت زناشویی، پیشنهاد می گردد تا کلاس و دوره هایی آموزشی برای زوجین ترتیب داده شود تا طی آن ها افراد بتوانند با ویژگی های این مولفه ارزشمند آشنا شده و با فراگیری آن از نتایج آن در زندگی خود بهره مند گردند.
- ۲- با توجه به نقش مثبت صمیمیت در رضایت زناشویی، نیز پیشنهاد می گردد تا کلاس و دوره هایی آموزشی برای زوجین ترتیب داده شود تا طی آن ها افراد بتوانند به نکاتی مشترک با همسران خود دست یابند تا در نهایت بتوانند به صمیمیت مضاعف دست پیدا کنند.
- ۳- با توجه به اهمیت متغیرهای صمیمیت و تاب آوری و نقش آن در رضایت زناشویی افراد، به کلیه زوجین پیشنهاد می گردد، به این مولفه ها توجه بیشتری داشته باشند و در صورت احساس ضعف از این ناحیه به روانشناسان و مشاورین ذی صلاح برای کمک مراجعه نمایند.

پیشنهاد پژوهشی

- ۱- پیشنهاد می شود با توجه به محدودیت نمونه ای تحقیق که تنها دانشجویان را شامل می شد، این موضوع برای جامعه ها و نمونه های مختلف دیگر نیز بررسی گردد.
- ۲- با توجه به این که طرح پژوهش حاضر از نوع همبستگی و مقطعی بوده و تمام عوامل ملاحظه گر قابل کنترل نبوده و ممکن است محدودیت هایی را در نتایج به وجود آورده باشد، پیشنهاد می شود که این پژوهش با یک طرح طولی اجرا شود.
- ۳- با توجه به تأثیر عوامل مختلف بر رضایت زناشویی پیشنهاد می شود در پژوهش های آینده همراه با متغیرهای استفاده شده، عوامل تأثیر گذار (مانند: ویژگی های شخصیتی، اضطراب و...) دیگر نیز استفاده شود.
- ۴- پیشنهاد می شود با استفاده از روش مدل معادلات ساختاری ارتباط متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش را مورد ارزیابی قرار گیرد.
- ۵- در تحقیقات آتی می توان از ابزارهای دیگر سنجش متغیرهای تحقیق که وجود دارد و در حوزه مربوطه مورد استفاده قرار نگرفته اند، بهره گرفت.

محدودیت های پژوهش

- با توجه به اینکه تحقیق حاضر تنها در میان دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات انجام گرفته و دیگر گروه ها مورد بررسی قرار نگرفتند از این رو امکان تعمیم یافته ها به گروه های دیگر امکان پذیر نمی باشد.

- مشکل ارزیابی پرسشنامه ها این است که افراد به پرسش ها درست پاسخ می دهند یا نه؟ ممکن است برخی برای بهتر نشان دادن زندگی خود و رضایت از آن گزینه ها را بیش از حد اغراق آمیز علامت بزنند.

- عدم همکاری برخی از افراد نمونه در پر نمودن پرسشنامه که طول جمع آوری داده ها را بسیار به تاخیر انداخت.

منابع :

- ابراهیمی، پایناز؛ ثنائی، ذاکر، باقر؛ نظری، علی محمد (۱۳۹۱) بررسی تأثیر آموزش برنامه غنی سازی ارتباط بر افزایش صمیمیت زوج های هر دو شاغل. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان. دوره ۱۶. ص ۴۳-۳۷
- بشارت، محمد علی. (۱۳۹۱). رابطه ترس از صمیمیت و رضایت زناشویی در نمونه ای از زوجین ایرانی: نقش تعدیل کننده سبک های دلبستگی، فصلنامه مشاوره کاربردی، ۲، (۱)، ۱-۱۸.
- بیروتی، سارا. (۱۳۹۳). پیش بینی ترس از صمیمیت براساس سبک های دلبستگی و سبک های پردازش هویت در دانشجویان دختر و پسر. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شیراز.
- ساسان نژاد، رکسانا. ۱۳۹۲. اثربخشی آموزش مهارت های ارتباطی زوجین بر رضایت زناشویی، رضایت جنسی و صمیمیت زوجین. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی خانواده درمانی. دانشگاه علم و فرهنگ.
- سامانی، سیامک؛ جوکار، بهرام و صحراگرد، نرگس (۱۳۹۳). تاب آوری، سلامت روانی و رضایتمندی از زندگی. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران. شماره ۵۰
- شاکرمی، محمد. داورنیا، رضا. زهراکار، کیانوش. گوهری، شیوا. (۱۳۹۳). تاثیر آموزش جنسی بر صمیمیت جنسی زنان متأهل. مجله روان پرستاری، ۲، ۳۴-۴۲.
- حیدری، علیرضا. اقبال، فرشته. (۱۳۸۹). رابطه دشواری در تنظیم هیجانی، سبک های دلبستگی و صمیمیت با رضایت زناشویی در زوجین صنایع فولاد شهر اهواز. یافته های نو در روانشناسی. ۵، (۱۵)، ۱۱۵-۱۳۴.
- خواجه رسولی، محبوبه. تبریزی، مصطفی ۱۳۹۱. بررسی اثر بخشی درمان براساس رویکرد طرحواره- محور بر افزایش رضایت زناشویی زنان خوابگاه های دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.
- مرادی، زینب. ۱۳۹۳. رابطه بین سبک دلبستگی، هیجان خواهی و هوش هیجانی در رضایت زناشویی همسران سازگار و ناسازگار. پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره گرایش خانواده. دانشگاه محقق اردبیلی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه آموزشی علوم تربیتی.
- عالمی، روح، (۱۳۸۹). رضایت مندی زناشویی و تفاوت های فردی : نقش عوامل شخصیتی. مجله علوم رفتاری ؛ ۳ (۳) ، ۲۴۲ - ۲۳۷
- عامری، فریده، (۱۳۸۱). بررسی تاثیر مداخلات خانواده درمانی راهبردی در اختلالات زناشویی، پایان نامه دکتری، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی.
- ربیعی، نرگس؛ نیکی جو، معصومه؛ کراسکیان موجمبازی، ادیسو ظهراپی مسیحی، آرینه (۱۳۹۰). رابطه پنج -عامل بزرگ شخصیت با رضایت زناشویی، روانشناسی تحولی: روان شناسان ایرانی. ۷ (۲۷): ۲۶۹-۲۷۸.